

ÎNSEMNAȚI SOCIOLOGICE

Director: **TRAIAN BRĂILEANU**

CUPRINSUL

ARTICOLE

- Ion Țurcan Partidul ca instrument de guvernare
Eugen Neculau Universitatea țărănească. Experi-
ența dela Ungureni
Alexandru Bassarab Viața legionară, izvor de creație
I. I. Imbrescu Descifrarea unui sens
Liviu Rusu Puterea socială muzicală

REVISTA CĂRȚILOR

Corneliu Z. Codreanu, Pentru legionari, ed. III; *Vasile Maeriu*, Crez de generație, ed. III. (L. Ț.)

REVISTA REVISTELOR

Libertatea, Redactor sufletesc † Ion I. Moța, Fondator † Ioan Moța; Muncitorul legionar, Director, George Maeriu. (L. Ț.)

REDAȚIA și ADMINISTRAȚIA:
BUCUREȘTI, strada Atena 27
Telefon 5.86.74 (orele 12—13 și 19—20)

30 NOEMVRIE

**ZIUA MORȚII CĂPITANULUI
NEUITATĂ**

**VA RĂMÎNE AMINTIREA ACESTEI
ZILE. PESTE VEACURI NEAMUL
ROMÎNESC SE VA IMPĂRTĂȘI DIN
TĂRIA CUTREMURĂTOAREI JER-
TFE, IAR GLORIA LEGIUNII VA
STRĂLUCI PRIN SUBLIMA PILDĂ.**

SĂ NE RUGĂM LUI DUMNEZEU!

Apar de două ori pe lună

Abonamentul pentru 1 an Lei 150

Exemplarul 7

Fiecare număr va avea cel puțin 32 pagini

Manuscrisele nu se înapoiază

Însemnări Sociologice

Director: *TRAIAN BRAILEANU*

Partidul ca instrument de guvernare

Partidele politice sunt cunoscute din cele mai vechi timpuri. Imperiul roman, în special, le-a cunoscut sub toate aspectele posibile. Între partidele politice din timpul republicii romane și cele ale epocii liberalismului modern, nu există nici o deosebire ca mijloace de luptă și ca finalitate.

Scopul ultim era acapararea puterii politice, care apoi era folosită, după cazuri și oameni, fie în interesul comunității, fie mai ales în interesul celor ce conduceau. Mijloacele au variat și ele, de la propaganda verbală pînă la revoluții sîngeroase. Antichitatea, ca și timpurile mai noi, le-au folosit fără scrupule, numai să-și ajungă ținta urmărită: stăpînirea puterii politice.

Există, însă, o deosebire mare, de organizare și de finalitate între partidele politice ale trecutului mai îndepărtat sau mai apropiat și cele ale regimurilor naționaliste totalitare.

Întotdeauna s'a cerut o pregătire oarecare și pentru în-deletnicirile cele mai ușor de deprins. Numai pentru îndeletnicirea cea mai grea și mai delicată, aceea a conducerii Statului, epocile cari s'au scurs ca și reprezentanții lor nici nu s'au gîndit măcar să ceară vreo pregătire.

Formarea elitelor politice, așa dar, este o problemă necunoscută de epocile trecute. Deabia regimurile totalitare sesizează această problemă și o pun pe primul plan al preocupărilor lor. Nici într'o țară, însă, nu i s'a dat acestei probleme o importanță atît de mare ca la noi. Probabil, poate, pentru că nici într'o țară din lume n'a existat cîndva o clasă conducătoare mai decăzută ca la noi. Și era explicabil ca reacțiunea

și tendința de îndreptare să se manifeste mai viguros și mai îngrijorător tocmai în acest domeniu, unde eram mai amenințați.

S'au scurs ani de zile, în care timp Mișcarea legionară n'a făcut decît pură educație, ținîndu-se deoparte de luptele politice. Era atît de inedită această atitudine a unei organizații politice, care nu vroia să facă politică cu nici un preț, încît conducătorii politici ai lumii vechi n'au înțeles nimic din frămîntările și rosturile vieții legionare. Fiind de bună sau de rea credință, ei ne acuzau că pregătim în umbră răzvrătiri armate, atunci cînd noi ne rugam fierbinte pentru morții noștri și pentru învierea acestui neam. Și un „mare” istoric al nostru n'a putut vedea în elanul creator și în spiritul de jertfă al unui tineret întreg decît comploturi și acțiuni subversive.

Și dacă, totuși, uneori Mișcarea Legionară a fost nevoită să facă și politică, aceasta se datorește necesităților de a se apăra față de atacurile dușmanilor, sau cerințelor de politică externă.

Formarea neconținută de elite politice a fost și este încă preocuparea de seamă a Mișcării legionare și a celorlalte regimuri totalitare.

În aceasta rezidă una din marile deosebiri dintre partidele politice vechi și cele noi. Partidele totalitare, însă, nu se limitează numai la formarea de elite. Cîmpul lor de activitate este cu mult mai vast, pînă a cuprinde întreaga națiune. Problema educației, a formării civice a neamului întreg, este funcțiunea esențială a partidelor noi.

În regimurile vechi, partidele politice erau expresiunea deosebirilor cari existau în mod necesar în opinia publică. Creațiile ale opiniei publice, partidele politice nu erau decît modalitățile ei de exprimare. Opinia publică, pe care o reprezenta partidul era impusă șefilor de masa partidului. Aceasta nu era decît încă una din formele determinismului social, aplicat pe tărîm politic.

Partidele totalitare rup cu trecutul. Concepția lor nu mai este deterministă, ci spiritualistă, dinamică și creatoare. Partidul nu mai este creația opiniei publice, ci opinia publică este creată și dirijată de partid. Partidul, la rîndul său, este opera și creația șefului predestinat, și are misiunea de a crea și dirija opinia publică a masselor. Unitatea de opinie politică este un lucru indispensabil în conducerea statului modern. Diversitățile de opinii creiază dificultăți mari conducătorilor

în opera lor. Orice conducător de stat, pentru a-și putea îndeplini misiunea sa, are nevoie ca întregul neam să-l urmeze încrezător. Acest lucru, însă, nu se poate obține decît pe cale de educare, de formare a opiniei masselor populare.

Partidul politic al regimurilor totalitare are, printre altele, și misiunea de a înăbuși toate opiniile adverse. E o muncă pe care trebuie s'o urmărească în mod continuu și perseverent. Aceasta e unul din motivele pentru care partidele politice n'au scăzut din importanță, imediat după biruință.

Opera de educare, însă, nu se oprește aici. Partidul nou are o misiune mult mai importantă în această direcție. El este chemat să transforme un neam într'o comunitate morală cît mai perfectă. Rolul lui nu se limitează numai la creierea condițiilor minime de conducere politică, ci trebuie să formeze un anumit tip, spiritual conceput în sensul ideologiei partidului. Fiecare membru al comunității trebuie să devină un element activ al vieții politice în general. În regimurile vechi, din contră, se recomanda cît mai multă cumințenie și pasivitate, iar grija de educare politică era inexistentă.

În lupta mare care se dă azi între popoare, nu vor rămîne în istorie decît acelea cari vor reuși să facă din fiecare membru al lor un cetățean activ și cu spirit de jertfă pentru comunitatea din care face parte. *Partidul nou este marea școală a Națiunii.* De el depind biruințele și viitorul la care aspiră Neamurile. Numai partidul, însă, care va educa și va organiza întregul Neam într'un instrument de luptă și permanentă creaie va merita numele de partid nou și totalitar.

Schimbîndu-se finalitatea partidului, cîmpul lui de activitate a devenit mult mai mare, dînd un concurs dintre cele mai prețioase Statului. Statul se ocupă, numai de nevoile de ordin general și numai de acelea cari sunt mai stringente și pe cari le poate satisface pe calea serviciilor publice. Ca o consecință necesară a acestei situații, funcțiunea de educare a Statului se limitează aproape numai la formarea elementelor de care are nevoie pentru buna funcționare a serviciilor publice. Partidul nou este nevoit să intervină acolo unde Statul n'o poate face, dar unde totuși ar trebui să facă ceva. Partidul, așadar, trebuie să îmbrățișeze nevoi și domenii de activitate cari azi nu mai pot fi lăsate în grija particularilor, dar cari nici nu pot fi trecute în seama Statului. Inițiativa particulară disparată ca și încercările Statului de a interveni în

anumite domenii, s'au dovedit infructuoase și uneori chiar dezastruoase.

Trebuie să intervină aici inițiativa particulară organizată, adică partidul, nu pentru a uzurpa atribuțiunile, ci pentru a seconda Statul nu numai în opera de educare, ci mai ales în opera de refacere a Țării. „Ajutorul legionar“, serviciul economic, serviciul materiilor prime, serviciul ordinii legionare, sunt instituțiunile ale Mișcării legionare chemate să dea cel mai larg concurs Statului. Taberile și șantierele de muncă cari vor împinzi țara la primăvară, vor reface din temelii starea materială și structura sufletească a unei țări devastate de oameni și de soartă și care a ajuns pe punctul să-și piardă ceea ce are mai de preț: încrederea în viitorul său.

Statul și Partidul urmăresc același scop. Funcțiunile lor, însă, ca și mijloacele pe cari le folosesc, diferă. Stat și partid sunt, așadar, două lucruri diferite. Ambele, însă, sunt chemate să colaboreze împreună pentru a rezolva nevoi din ce în ce mai mari și mai grele. Epoca liberalismului, când aproape toate nevoile erau satisfăcute prin liberul joc al activităților particulare, a apus de mult. Azi e nevoie de aportul fiecărui membru al comunității în rezolvarea problemelor grele ce se pun în viața popoarelor. Națiunile trebuiesc în permanență mobilizate. Războiul cu greutatea interne și cu ceea ce trebuie de făcut pentru consolidarea unui Neam din toate punctele de vedere, adeseori e mai greu decât cel purtat cu dușmanii din afară.

Acest lucru, însă, nu se poate face pe cale de constrângere. O astfel de operă ar duce la silnicie și ar compromite întreaga acțiune. Aici trebuie să intervină partidul care să facă operă de educație serioasă. Nu e vorba, însă, ca fiecare membru al comunității să intre în partid, pentru că nu fiecare poate fi luptător, după cum nu fiecare cetățean poate fi militar. Partidul, însă, are misiunea de a pregăti pe toți pentru un minim de muncă și de jertfă în folosul comunității.

Partidul nou, prin urmare, nu mai este un mijloc pentru a pune mina pe Stat și a-l exploata, ci este un colaborator al Statului, secundându-l în misiunea lui care devine din zi în zi mai grea. Sunt nevoi, cum spuneam mai sus, căror Statul ca și inițiativa particulară disparată, nu le mai pot face față singuri. E nevoie ca partidul să mobilizeze, într'un elan de nestăpinit, întregul Neam și să transforme Țara într'un uriaș șantier de muncă. Astfel, din instrument de acaparare și de

exploatare a puterii politice, partidul a devenit un colaborator al Statului și instrumentul său principal de guvernare.

El ia astfel locul legii, care trebuie să se limiteze numai la rolul de a da contururi precise instituțiilor cari iau naștere în mod organic din lupta pentru ridicarea Neamului și la acela de a interzice tot ce e protivnic dezvoltării vieții sociale.

Funcțiunea creatoare în Stat nu aparține, însă, partidului, precum nu aparține nici legii. Ea aparține, așa cum spuneam într'un alt articol, exclusiv *Conducătorului*, „aceluia ce transformă o masă amorfă de indivizi preocupați de interesele lor, într'o națiune vie și puternică, hotărâtă să-și îndeplinească destinul său în istorie cu sălbăticie și cu orice jertfe i s'ar cere“.

Partidul are tocmai această misiune de a traduce în fapt gândul și vrerea *Conducătorului*, cu ajutorul Neamului întreg, printr'un sistem riguros de educație.

ION ȚURCAN

Universitatea țărănească Experiența dela Ungureni

I

Timp de treisprezece ani, începînd din primăvara anului 1927, m'am străduit să aduc contribuția mea, la rezolvarea unei probleme ce mi s'a părut capitală: ridicarea satului românesc. Pentru îndeplinirea planului ce-mi pusesem încă de pe băncile Universității, nu mi s'a părut deloc potrivit să mă înregistrez în vreunul din partidele politice.

Am urmărit, anume, cu amară dar așteptată decepție, rezultatele acelor campanii, răsboaie și ofensive culturale, care s'au anunțat așa de pompos, dela răsboiul încoace, dar care s'au prăbușit în mod dezastruos în anii demagogiei politicieniste. Erau încercări prea vag concepute sus. Pe teren, în sate, aceste preocupări trebuiau realizate de oameni, în mare majoritate, nepricepuți, lipsiți de credință, de sinceritate și de avînt.

În mintea mea, am socotit că problema mare a satului românesc, este — înainte de toate problemă de Pedagogie socială, care trebuia gândită și rezolvată cu ținută și metodă științifică. Cu pregătirea pe care mi-a dat-o Facultatea de li-

tere, secția filosofică (între anii 1920—1925) m'am întors cu gîndul și fapta la satul natal: Ungureni, din județul Botoșani.

În activitatea de 13 ani, am încercat nenumărate decepții, dar piedicile nici nu m'au desorientat și nici nu m'au demoralizat, ci, dimpotrivă, m'au încurajat la luptă. Am acumulat o experiență care răsplătește toate necazurile ce am avut de trecut.

În primii ani, am întîmpinat în sat neîncrederea, pînă la ostilitate, a sătenilor, care desamăgiți de propaganda partidelor politice, se arătau refractari oricărei îndrumări. Am întîlnit apoi între autoritățile sătești, funcționari vicioși, incorecți și corupți, cărora o mișcare nouă de luminare a sătenilor nu le putea fi pe plac. Lingușitori în față, erau în schimb, uneltitori în umbră: semănau între săteni, prin știri tendențioase, neîncrederea față de noua pornire, și colportau la conducătorii politici dela județ informații false care să ne atragă atenția acestora. În toți cei 13 ani de activitate, n'am făcut nici o politică de partid, n'am fost în slujba vreunui partid și nici n'am figurat, măcar cu înscriere de formă, în vreun partid. Nu-mi consider aceasta ca o virtute, și e departe de mine intenția de a-mi valorifica această atitudine. Aveam însă convingerea, că problema pe care o îmbrățișasem (și mai ales în felul cum vedeam soluționarea ei) nu-și putea lega destinul de un partid politic. Politicianul de ieri te vroia complectamente aservit, agent electoral, agent al intereselor lui și ale partidului. Noi n'am înțeles să capitulăm și pentru aceasta am avut de tras nenumărate necazuri: cercetări, anchete, inscenări, procese.

La rîndul lor, conducătorii politici ai județului (care considerau județul ca fief personal, cu drepturi de stăpîni absolute, unde nu trebuia să se înfăptuiască decît ceea ce le comanda interesul lor) au uneltit mai departe la București, împotriva noastră. La fața locului nu ne-au putut disloca, pentru că eram pe poziție tari. Rămînea cealaltă cale de a ne rupe legăturile cu autoritățile dela centru. Astfel, începînd de prin 1934 datorită intriganților dela Botoșani (dela Prefectură și Camera Agricolă) Ministerul de Agricultură nu ne mai asculta cererile, iar Casa Școalelor nu ne-a mai dat nici o înțelegere. În schimb, ciștigasem și ciștigam mereu în altă parte; sătenii din Ungureni și din celelalte 11 sate vecine strîngeau tot mai puternic rîndurile în jurul nostru și se grupau în instituțiile care au luat naștere pe rînd, spre folosul nostru: Căminul Cul-

tural, Banca Populară, Cooperativa Agricolă, Comitetul de Construcție al Bisericii din Vicoleni și — din 1936 — Universitatea Populară. Pentru ca aceasta din urmă să capete personalitate juridică, deoarece se opunea Casa Școalelor, a trebuit să ne judecăm, pînă la Curtea de Apel, care ne-a dat cîștig de cauză.

S'a încercat, în acest interval, și discreditarea mea, care am fost inițiatorul și conducătorul efectiv al acestor instituții. S'a făcut afirmația că ași lucra sub sugestiile francmasoneriei. Ceea ce am desmîșcat categoric („Porunca Vremii” din 12 Iulie 1936). Insinuarea era evidentă, pentru cei care cunoșteau programul dela Ungureni, realizările și metoda de lucru.

În ajutorul nostru, pentru a ne apăra de ponegritori, a sărit și revista „Insemnări Sociologice”: În nr. 11 din 1937, Prof. Claudiu Usatiuc a scris: „Mișcarea culturală dela Ungureni” (pag. 13). Articolul nu putea să placă puternicilor de pe atunci; a fost, în schimb, pentru noi, prilej de întărire în credința și în murca noastră.

Regimul de astăzi ne-a găsit la Ungureni, în plină activitate. Toate instituțiile de acolo, sînt grupate în jurul Universității Populare Ungureni.

Cînd am ascultat, în expunerea dela radio, că Ministerul Educației, intenționează a crea universități țărănești, mi-am dat seama, că întreaga activitate dela Ungureni, este foarte aproape de această intenție. În noua stare de lucruri, o intenție de felul acesta, are toate șansele de reușită se adresează unor oameni cu totul disciplinați.

Cu intronarea noului regim, avem și noi siguranța, că mișcarea dela Ungureni, va avea posibilitatea să se desvolte în condițiuni optime.

Așa fiind, voi expune aici programul nostru maximal de lucru. Pentru realizarea acestui program se cere vreme îndelungată. Dar ne vom așterne la lucru, cu puteri noi, și mai ales cu credința că sus vom avea înțelegerea, care pînă acum ne-a lipsit.

Iată ce s'a înfăptuit pînă acum:

II

I. Pe teren cultural, Căminul și apoi Universitatea Populară au organizat peste 2000 întruniri culturale: conferințe, cu și fără proiecții cinematografice, audiții la radio, producții

școlare și sătești, spectacole cinematografice, șezători și dife-
rite cursuri populare.

II. Există în Ungureni o bibliotecă centrală, iar sătenii membri au mici biblioteci personale. Ei s'au deprins să re-
cumpere, în scris, pe foi de lectură, cărțile citite. Este și un în-
ceput de muzeu agricol.

III. Banca Populară, înființată în 1936, are astăzi 250
membri cu capital social aproape de 250.000 lei. Face, pe an,
împrumuturi membrilor săi, peste 600.000 lei.

IV. Cooperativa agricolă a organizat:

— Cultura sfeclei de zahăr în regiune. Sătenii încasează
1-3 milioane lei pe an, pentru recolta de sfeclă.

— Se valorifică grâul din regiune. Anul trecut s'a valo-
rificat grâul în valoare de 5 milioane lei.

— S'au făcut și se fac operațiuni pentru aprovizionarea
armatei.

— Funcționează un debit pentru aprovizionarea sătenilor
cu cele necesare gospodăriei.

— Aprovizionează pe sătenii din regiune cu bumbacul
necesar gospodăriei.

— Au fost ajutați sătenii, în decurs de ani, să-și procure
semințe, producători de rasă, mașini și unelte agricole.

— Au funcționat, mai mulți ani, câteva centre de cură-
țirea cerealelor, formind sătenilor deprinderea de a-și sorta
cerealele înainte de vindere sau însămînțare.

— S'a dus o stăruitoare luptă pentru plantarea pomilor
roditori în regiune. S'au plantat peste 50.000 pomi roditori și
5.000 de duzi. *In prezent, este gata spre desfacere o pepinieră
de cam 10.000 de pomi, aclimatizați și pregătiți pentru regiune.*

— S'a început plantarea a 5 hectare din islazul comunal,
cu scopul de a se organiza un parc.

V. Comitetul de Construcție al Bisericii din Vicoleni a
isbutit ca din 1935 până în 1939 să strângă — numai dela cei
100 capi de familie din sat — fondurile necesare pentru ridi-
carea bisericii. Fără sprijin din altă parte, și numai cu chel-
tuala și munca acestor vrednici oameni, s'a ridicat din Aprilie
până în Octombrie 1933, clădirea din roșu a bisericii.

VI. S'au făcut 60.000 cărămizi pentru clădirea localului
de baie populară.

* * *

Programul maximal de lucru pentru viitor este urmă-
torul:

Activitatea Universității Populare Ungureni, cu toate
instituțiile anexe, s'a desfășurat și se desfășoară într-o regiune
alcătuită din 12 sate: Ungureni, Epureni, Durnești, Mindrești,
Călugăreni (Comuna Ungureni, jud. Botoșani) și Plopenii Mari
și Mici, Borzești, Mihai Viteazul și Vicoleni (Com. Borzești,
Jud. Dorohoi).

I. Clădirea unui local propriu pentru Universitatea Popu-
lară care să cuprindă: sală de spectacol, scenă, instalație de
cinema și radio, sălile necesare pentru administrație, sălile
necesare pentru Școala Practică Agricolă și o mică uzină
electrică.

II. Secția Culturală, va cuprinde:

— Organizarea întrunirilor de tot felul: conferințe, șe-
zători, audiție la radio, cursuri de popularizare, etc.

— Organizarea Școlii Practice agricole pentru adulți (cu
cursuri pentru orientare profesională, material didactic, de-
monstrații practice).

— Bibliotecă. Muzeu regional. Biblioteci personale ale să-
tenilor.

— Atelier de artă populară și lucrări manuale (în special
pentru perioada de iarnă). Expoziție.

— Cor, orchestră, fanfară țărănească.

— Menținerea tradiției, cultul virtuții și asistență socială
(botezuri și cununii, troițe și monumente pentru eroi; con-
cursuri de jocuri și cusături naționale; premii de virtute și
muncă. Sprijin moral și material săracilor din regiune, femeii-
lor și copiilor).

III. Secția cooperatistă și comercială.

— Desvoltarea cooperativei agricole cu ramuri de produc-
ție, aprovizionare și desfacere. Asigurarea recoltelor, anima-
lelor și gospodăriilor.

— Desvoltarea Băncii Populare pentru operațiuni de cre-
dit tot mai mari; înființare de magazine de consum, în mai
multe puncte ale regiunii.

— Fabrică de apă gazoasă.

— Brutărie.

— Magazii colectoare de cereale.

— Eventual industriei ca: moară, fabrică de ulei, piua,
etc.

IV. Secția gospodărească și sanitară, va cuprinde:

— *Atelier de croitorie*, pentru ca fetele și gospodinele din cele 12 sate să învețe a-și coase singure hainele, după croială modestă, românească și rurală.

— *Atelier de cusături și țesături naționale*, în care să se învețe lucrul isvoadelor bătrine. Reinvierea portului național. Practica vopsitului cu buruieni.

— *Atelier de bucătărie*, pentru ca fata și femeia dela sat să învețe a pregăti bucate și a utiliza rațional alimentele din gospodărie. Cantină școlară. Birt popular, care să ofere drumeților mîncarea, pe preț convenabil și în condițiuni igienice. Menționăm că satul Ungureni este situat la o întretăiere de căi de comunicație: calea ferată Dorohoi-Iași și șoseaua Botoșani-Săveni.

— Sală și loc de petrecere pentru săteni (hore, nunți).

— Amenajarea parcului cu loc de petreceri și spectacole de vară.

Baie populară. Frizerie.

V. *Secția economică și agricolă*, trebuie să organizeze o mică fermă (gospodărie), avînd:

— o pepinieră cu pomi, care să aprovizioneze în fiecare an satele cu pomi aclimatizați,

— grădină de zarzavat,

— prisacă demonstrativă,

— un cîmp de experiență pentru elevii adulți ai Școalei practice agricole,

— stație de mașini agricole (tractor, secerător, mașini de curățit și selector mecanic),

— un punct zootehnic cu reproducători selecționați.

VI. *Diverse*.

— Universitatea Populară va trebui să stimuleze sau să patroneze direct activitatea în următoarele direcții:

— *Clădiri de biserici*. Afară de biserica din Vicoleni, care va trebui terminată, mai sunt în regiune următoarele sate lipsite de biserică: Epureni, Durnești, Mindrești, Plopenii-Mari și Mihai Viteazul.

— *Clădiri de localuri de școli*, în: Epureni, Sapoveni, Ungureni-Jianu, Durnești, Vicoleni.

— Refacerea și pietruirea șoselei Vorniceni-Ungureni-Coșteni, și varianta Euperini-Vicoleni, cu podul de peste Jijia.

— Fîntîni igienice.

— Irigații și asanări de bălți. Regiunea este paludică.

— Clădirea localurilor de Primărie, Jandarmărie, Oficiul Poștal.

III.

Trecînd la mijloacele necesare realizării acestui program, problema ni se înfățișează cam în acest fel.

În primul rînd, stau înfățișurile de pînă acum, ca bază pentru cele viitoare. Avem în personalul nostru de serviciu, 5—6 tineri, disciplinați și muncitori, formați în spiritul noii por-niri. Toți au fost și sînt salariați din produsul muncii lor la Cooperativă și știu că remunerația lor este numai în măsura în care pot ei să creeze venituri și beneficii instituției la care servesc. Existența lor este legată de hărnicia, cinstea, și priceperea pe care o pun în serviciu.

Ne întemeiem apoi pe contribuția localnicilor pentru serviciile pe care instituțiile noastre le aduc lor. Ceea ce s'a făcut în 13 ani nu s'a realizat din pomană sau subvenții, ci numai din produsul unei munci deosebit de grele, prestate zi cu zi în folosul localnicilor.

Personal, sunt dela început la dispoziția acestei mișcări; mă leagă datoria față de satul natal.

La toate instituțiile dela Ungureni și în tot timpul celor 13 ani de activitate, am lucrat cu totul onorific și n'am avut nevoie să primesc nici salariu și nici altă răsplată materială sau bănească în vreo formă oarecare. Programul schițat mai sus formează, pentru mine, un ideal de viață.

Intenția și pregătirea mea în sensul aceluia program s'au verificat în cei 13 ani de lucru pînă acum. Acești ani, îi socot numai o prefață pentru activitatea rodnică și în proporții mari, ce trebuie să înceapă la Ungureni, sub auspiciile actualului regim.

Afară de resursele locale și de silințele proprii, avem nevoie de ajutor, în următorul fel:

I. Solicităm atențiunea binevoitoare a Ministerului Educației Naționale să recunoască mișcării dela Ungureni, caracterul de experiment social-pedagogic, pentru rezolvarea problemelor satului românesc. Cerem ca Universitatea Populară din Ungureni să fie considerată ca o instituție model, cu activitate demonstrativă.

II. Programul maximal de lucru depășește cu foarte mult, puterile noastre bănești. Avem nevoie de ajutor și de fonduri

pentru construcțiile și clădirile ce vor fi prevăzute în programul anual de lucru, în ordinea importanței lor.

Toate imobilele făcute la Ungureni nu sînt o pierdere de bani, căci pe lângă folosul lor din timp de pace, toate pot fi puse în slujba apărării naționale în caz de războiu.

III. Atașarea pe lângă Universitatea Populară — pe măsură ce activitatea se va amplifica, — a următoarelor posturi dela Ministerul Educației Naționale și Casa Școalelor:

Un post de învățător, al cărui titular să se ocupe cu coordonarea activității culturale din regiune și activitatea extrascolară a școlilor. În acest post se va putea detașa în fiecare an câte un învățător fruntaș, din diverse părți ale țării, pentru practică socială, pentru ca în urmă să înceapă o mișcare similară în localitatea respectivă.

Astfel, Universitatea Populară dela Ungureni, ar dobîndi adevăratul caracter de școală pentru învățămînte sociale.

— Un post de institutor agronom, pentru conducerea școlii țărănești și a fermei.

— Un post de maistru pentru lucrări manuale și artă populară.

— Un post de maistră pentru gospodărie.

— Un post de maistră pentru croitorie.

— Un post de maistră pentru țesătorie.

IV. Acordarea de ajutoare și credite bănești pentru investiții de producție (în operațiile Cooperativei, Băncii Populare, întreprinderi comerciale, fermă, etc.).

V. Dotarea Universității Populare cu imobilele și terenurile necesare:

— Improprietărea Universității cu o suprafață de cel puțin 10 hectare teren, pentru fermă și cîmp de experiență.

— Dobîndirea locului potrivit pentru clădirea localului Universității. Acest teren este situat în satul Ungureni-Jianu, e în suprafață de 40 prăjini și este proprietatea Ministerului Sănătății, care îl are prin testament, dela defunctul Ion Jianu, fondatorul spitalului local.

— Dobîndirea suprafeței de 5 hectare din islazul comunal, teren situat pe dealul spitalului, pe care să se realizeze parcul proiectat. Plantația am început-o cu cîțiva ani în urmă.

— Pentru clădirea băii populare trebuie achiziționat locul de casă de 19 prăjini, situat lângă podul de peste riul Jijia.

— Pentru brutărie și celelalte instalații industriale, pre-

cum și magaziiile pentru colectarea cerealelor, se pot obține dela Oficiul de colonizare.

VI. Să se asigure concursul tuturor autorităților județene din orașele Botoșani și Dorohoi, pentru a se realiza opera editată și de construcții publice, prevăzută la sfîrșitul programului.

EUGEN NECULAU

Profesor

Președintele Universității
Populare „Ungureni”

Viața legionară, izvor de creație

În armata de luptători și factori de creație, Legiunea noastră și un important mînunchiu de arhitecți, sculptori și pictori, crescuți în spiritul de ecumenicitate al trăirii legionare. Și această echipă în pașii birurilor ai Legiunii, își are un trecut legat de momentele ce i-au fost hărăzite, în a le impodobi răscrucele istorice. Acest mînunchiu și-a avut dela început viața lui, viața de cuib. Creațiunile sale sunt normal creațiunile la care poate ajunge un organism dezvoltat organic. Între ei s'a ajuns la acea noțiune care e firesc deosebită: una e a fi artist plastic și alta e a fi artist plastic legionar. Noțiunea de artist plastic legionar vrea să fie satisfăcută pe lângă tot ce-i cere unei consfințiri și acea transformare totală într'un om nou, într'un artist plastic nou. Un artist plastic legionar trebuie să se dăruiască în totul Legiunii. El nu mai cunoaște în creația sa, decît Legiunea și Neamul. El își construiește mărețele înfăptuiri pe piatra de unghiu a jertfei legionare și întocmai Meșterului din legendă, meșterului Manole, el se smulge din dragostea omenească și pentru Învierea neamului său, în orice clipă stă gata de moarte. Un artist legionar își conduce existența fizică după cele mai categorice principii de viață creștină. Rugîndu-se lui Dumnezeu, gîndindu-se în permanență la Căpitan și ridicîndu-se cu sufletul la jertfa martirilor mișcării, el pune piatră peste piatră la înfățișarea plastică a Romîniei legionare, sfărîmînd cu tîrnăcopul acele urme ale unor ziduri de ură și de mișelie ce-au impresurat-o.

Artistul legionar nu e preocupat să redea frumosul natural, frumosul cotidian; el se ridică în a construi frumosul mărețelor înfăptuiri legionare. Opera artistului legionar e pusă

pe viață, pe trăire interioară, prin participarea totală la viața legionară. Un artist legionar nu-și recomandă sieși un fel de viață, ci își ordonă și consimte această viață. Și construindu-și viața el își construiește propria sa operă care e făcută după chipul sufletului său de legionar, aspră, scînteitoare, nelincită.

Un artist legionar nu e un om de afaceri, el nu umblă după lux, după trai bun, de așa satisfacere ambițiile personale, sau poftele de mărire. El a înțeles în a se integra în elita legionară. El își supune ființa fizică la permanenta jertfire în slujba Neamului, el știe că ideea de elită este legată de ideea de jertfă, de sărăcie, de trăire aspră și severă a vieții. El știe că numai atunci va creia pentru Legiune, cînd va fi în permanentă jertfire de sine.

Un artist legionar nu se poate gândi la o îmbogățire materială. În atelier el duce o viață aspră și severă, fără lux, și fără îmbuibare, o viață de absolută camaraderie; e camarad cu zidarul care-și pregătește zidul pentru a desăvârși o iconă, e camarad cu tâmplarul care-i pregătește schela, e camarad cu toți aceia cari într'un comun efort tind spre desăvîrșirea operei concepută de el, și mărturisită lor. Dragostea e cheia de boltă a înfăptuirilor sale. „Dragostea îndelung răbdătoare, dragostea plină de bunătate, dragostea fără pizmuire, dragostea care nu se laudă, dragostea care nu se umflă de mîndrie, care nu se poartă necuviincios, nu caută folosul său, nu se minie, nu se gîndește la rău, nu se bucură de neleguire ci se bucură de adevăr. Crede totul, nădăjduiește totul, suferă totul”¹⁾.

Acesta este portretul unui artist legionar, a celui artist legionar chemat să construiască o gospodărie romînească nouă, un sat romînesc nou, un oraș romînesc nou, o Capitală nouă. Numele lui e Legiunea.

Temelia e pusă, urmează clădirea Palatului.

Azi sfintele oase le-au pus temelii

Vajnice, Neamului Dac,

Și ele înfruntă de-acum veșnicii

Stînci tencuite cu veac...

ALEXANDRU BASSARAB

¹⁾ 1 Corinteni 13,4-7.

Descifrarea unui sens

Dumnezeu a vrut ca Mișcarea legionară să învingă. Toată lumea cu suflet curat și de bună credință, setoasă de dreptate, s'a bucurat. Atît înlăuntrul Țării, cit și în afara ei. Toată lumea a luat act, în orice caz. Chiar și dușmanii Mișcării legionare. Numai oficialitatea conducătoare a Bisericii Ortodoxe Romîne tace. A tăcut dela început și tace încă. Nu manifestă cu nimic o atitudine față de noua orînduire a lucrurilor, după cum a arătat și Părintele Dr. Liviu Stan, în articolul „Sfântul Sobor” publicat nu de mult în ziarul „Cuvântul”.

De ce tace oficialitatea Bisericii? Mai mult: de ce în majoritatea lor, Sfinții Chiriari și o parte din Preoți, manifestă chiar protivnic regimului legionar? Pentru că oficialitatea conducătoare a Bisericii Ortodoxe Romîne nu este pe linia dogmatică și canonică a Sfintei Biserici Ortodoxe Ecumenice. Să dezvoltăm această afirmare.

I. Preliminarii

1) *Teză teologică*: „La fiecare acțiune are a se considera principiul din care rezultă ea”. (Dr. Vasile Găină: „Teoria Revelațiunii” C-ți 189...).

2) *Afirmare legionară*: „Mișcarea legionară este expresia politică a Ortodoxiei”. (Corneliu Zelea Codreanu).

3) *Constatare*: A) Bunul Dumnezeu ne-a invrednicit să punem început de temelie Statului Național Legionar. Pentru acest Stat, *principiul* de existență și afirmare, inițial, totalitar și permanent, nu poate fi altul decît însăși Biserica lui Hristos-Dumnezeu. Urmează deci: supremul punct de onoare al Romîniei Legionare trebuie să fie grija deosebită și neîntreruptă pentru bunul mers și strălucirea Sfintei Biserici.

B) Statul Național Legionar află Biserica Ortodoxă Romînă într'o cutremurătoare absență și decadență în ceea ce privește pe actualii „reprezentanți oficiali” ai ei.

Statul Național Legionar nu va putea și nici nu-i este îngăduit să mai colaboreze o singură clipă cu acești „reprezentanți oficiali” ai Bisericii, pentru că:

a) Statul Național Legionar este realmente slujitor al lui Hristos Dumnezeu — pe cînd „reprezentanții oficiali” actuali ai Bisericii se pot dovedi oricînd, dogmatic și canonic, (afară

de prea onorabilele excepții) că sunt „anticriști”, ceea ce este înspăimântător dar real!

b) „Reprezentanții oficiali” actuali ai Bisericii, confundă Instituția Divină a Mintuitorului cu persoana lor atee și fari-seică.

Statul Național Legionar nu are voie să tolereze aceasta, căci riscă a fi pedepsit de Dumnezeu!

4) *Prevedere*: Statul Național Legionar, în teritoriul pe care i-l-a dat Dumnezeu în grijă și organizare, fiind dater să instăpânească rânduiala și în Biserică — se va izbi de: perfidia, svircolirea și îndărătnicia „reprezentanților actuali” ai Bisericii Ortodoxe Romine.

Aceștia vor aduce ca suprem argument:

a) *autonomie* Bisericii și b) *respectarea canonicității* Ei. Amîndouă aceste puncte ale argumentului lor vor cădea din capul locului, pentru că:

a) *Autonomia* Bisericii, nu este și nu poate fi absolută decît în sobornicitatea ei harică privitoare la: doctrină, sfintele taine și împăcarea Neamurilor;

Numai prin aceasta își afirmă — atît fiecare slujitor al Bisericii în parte, cît și toți laolaltă — integrarea în canonicitatea Bisericii.

b) *Canonicitatea* Bisericii, afirmîndu-se dela sine numai prin identificarea deplină cu ea a slujitorilor ei, tocmai prin aceasta, dărimă falsă „autonomie” a celor ce confundă iresponsabilitatea lor personală cu rostul sfînt și înfricoșat al Bisericii! — dar, întărește, implicit, adevărata autonomie a celei „una, sfîntă, sobornicească și apostolească” Biserică.

5) *Suprema datorie*: De vreme ce, acela care ar îndrăzni să aibă contact și chiar să conlucreze cu cei „blestemați” și-ar atrage el însuși „blestemul” acelora — Statul Național Legionar, trebuie să o rupă cu „reprezentanții oficiali” și cu „legea de organizare” dela 1925, a Bisericii Ortodoxe Romine și are ca supremă datorie:

Rehabilitarea și reintegrarea Bisericii Ortodoxe Romine în sfînta canonicitate ecumenică și organizarea ei ca atare!

II. Organizarea Bisericii în Statul Legionar

Mulți clerici, știind toți clericii că trebuie să vină o schimbare și o nouă lege, se întrebă: cînd va apare „legea de reorganizare a Bisericii”? Ca și cînd o lege oricît de perfectă, ar

constitui în sine un miracol, care ar putea schimba automat starea lucrurilor din Biserică. Dar, nici unul nu se întrebă: cum este bine să se facă schimbarea de fapt în bine a lucrurilor și organizarea Bisericii? Ori, așa ar fi firesc, căci, de vreme ce este vorba de „organizare”, trebuie să ne gîndim la ceva „organic”, real și sistematic și nicidecum abstract și dialectic.

Noi știm că Insuși Domnul nostru Iisus Hristos a spus: „Nu se pune vin nou în burduf vechiu... nici petec nou la haină veche”... Pe aceasta s'a întemeiat și Căpitanul cînd a afirmat că îi trebuie, pentru înnoirea țării nu programe și constituții noi, ci un „om nou” — „omul legionar”, care este omul cu adevărat „creștin-romîn”.

Așa s'au intimplat și lucrurile în Țară: au biruit întîiu „oamenii cei noi”, oamenii Mișcării Legionare și apoi, prin ei, urmează să se facă și haina potrivită a noilor rîndueli. Exact ceea ce întîmplă și cu pruncul care se naște: întîi trebuie să apară pruncul concret, real, viu și apoi se fac și se potrivesc îmbrăcămintele firești, pe măsura dezvoltării lui.

De aceea și în Biserică din Statul Național Legionar: normal, trebuie să pornim dela „înnoirea duhului”, dela oameni noi și cu adevărat temători de Dumnezeu și pătruși de credinciozie și devotați rîndueli Ortodoxiei și apoi, va urma, firesc, organic și leguită cuvenită, ca o haină a vremii și a locului în care România Legionară slujește Bisericii Ecumenice a Mintuitorului nostru Iisus Hristos.

Comandamentul Mișcării Legionare are un „Centru de studii și documntări”, împărțit în diferite „secții” după respectivelor funcțiuni organice ale părților care compun organismul Mișcării în totalitatea ei. O asemenea secție este și cea Bisericească. Mișcarea Legionară i-a dat dela început atenție cuvenită și îi arată în permanență respectul deplin și filial, considerînd-o vîna centrală prin care Mișcarea va să-și absoarbă hrana spirituală necesară dela Biserică Mamă.

„Secția Bisericească”, de pe lingă „Centrul de studii și documentări” al Comandamentului Mișcării Legionare este împărțită în grupuri:

1) *Organizare și administrație*. 2) *Misionarism*. 3) *Asistență socială*. 4) *Invățămînt teologic*. 5) *Monahism* și 6) *Studiul* legilor.

Grupul „organizare și administrație” fixează liniile generale de gîndire și acțiune ale întregii „secțiuni Bisericești” și are ca punct de plecare: starea de fapt în Biserică în acest

moment, cu tendință hotărîtă de acțiune minimă și imediată. Porneste la ceastă acțiune cu grupurile „misionarism” și „asistență socială”, pentru că acestea pot începe, neted, înnoirea clectivă a sufletelor și a stărilor sociale. Aici, trebuie să atrag atenția, Cucernicilor Preoți, asupra unui lucru extrem de important. Mulți clerici au pus întrebarea: Cum se încadrează Preoții în Mișcarea Legionară? Unii au mers pînă acolo, încît au sosocit că nu ar fi rău să se constituie un „corp preoțesc-legionar”. Ar fi o mare greșeală. Prima întrebare, însă, îmi pare firească în măsura în care este desinteresată. De aceea, Preoților care doresc să se alipească Mișcării Legionare, le putem spune că, pentru cucerniciile lor, cel mai frumos criteriu de apreciere nu poate fi altul decît: măsura elanului și rîvnei cu care se pun fiecare la dispoziția grupurilor „misionarism” și „asistență socială”. De pildă: două lucruri vor rămuri mai bine această afirmație. Intîi, în cecece privește grupul „misionarism” — în loc ca un preot să facă marșuri sau alte lucruri de natură mai mult militărească, așa cum este spiritul ostășesc al Legiunii — ce strașnic mijloc de întrecere va fi faptul de a se oferi repartizării pe fabrici sau alte întreprinderi unde sunt categorii sociale nu tocmai evlavioase și acolo ar predica pe Hristos în cadrul programului fixat de conducătorul grupului misionar al Secției Bisericești.

Cu cît un preot va avea la activul său mai multe convertiri de ateii, comuniști, sectanți și tot felul de rătăciți, cu atît va străluci mai mult stîmă lui în ochii Mișcării Legionare. La fel și în legătură cu problemele care se pun grupului „asistenței sociale”. Cu cît un preot va fi frecventat mai multe spitale sau case de nenorociți, sau aziluri, etc., și va răspîndi acolo lumina și mîngierea harului Domnului nostru Iisus Hristos, cu atît va fi mai cu adevărat „Părinte” între legionarii lui Hristos și ai Neamului.

Punînd temelia Organizării Bisericii în Statul Legionar pe acești doi stîlpi puternici — misionarismul și asistența socială — în mod firesc se va zidi și restul edificiului prin felul cum va lucra: grupul „învățămîntul teologic” spre adîncime și grupul „monahism” spre înălțime. Din tot acest ansamblu de acțiune minimă și imediată, ca un corolar al unei realități organice, va apare și legea cea mai bună a noilor orînduiri, pe care o va da grupul „Studiul legilor”, condus de Părintele Dr. Liviu Stan, autorul masivei lucrări, scrisă cu autoritate și seriozitate legionară: „Mirenii în Biserică”.

Dela aceste puncte de afirmare și purificare, se vor naște, apoi, toate celelalte probleme cu soluțiile lor de progres și desăvîrșire a Bisericii Ortodoxe Romine, spre slava lui Dumnezeu Tatăl și Fiul și Sfîntului Duh, în vecii vecilor, amin.

Preot ILIE I. IMBRESCU

Puterea socială muzicală

Preocupările de azi, ale statului tind către găsirea unor forme de manifestare, care să corespundă nevoilor organice ale națiunii. Pe plan cultural năzuințele sunt însă cu mult mai dificil de realizat, deoarece, pe de o parte, spiritul rector în diferite domenii de activitate culturală lipsește încă, nefiind dată posibilitatea de cordonare a tuturor valorilor createore în vederea aceluiaș ideal, pe de altă parte însăși așezarea și rezolvarea problemelor întîmpină aici mult mai multe greutăți decît în oricare alt domeniu practic, unde rezultatul este imediat și nu depinde de judecări de valoare. Ceace însă ușurează dela început discuțiunea, atît în vederea teoretizării cît și a măsurilor de ordin practic — aceste din urmă mai ales interesează în cel mai înalt grad —, este noțiunea de putere socială. Articolul d-lui profesor Traian Brăileanu intitulat Națiunea și Puterile sociale aduce în No. 3, anul IV al acestei reviste elementele generale ale acestei probleme. Pe noi ne interesează numai în latura în care putem desvolta subiectul nostru. Puterea socială artistică, determinată în lăuntru societății în raport cu o putere economică sau politică de pildă, poate fi împărțită în anumite comunități de artă. În acest sens se poate vorbi și de o comunitate muzicală. Este o problemă de sociologie de a face teoria generală a comunității sociale precum și a raporturilor de interdependență a diferitelor puteri; pe noi ne interesează comunitatea muzicală cu sensul ei de putere socială, factorii care o determină, idealul de artă spre care trebuie să tindă în timpul de față, măsurile de ordin practic pe care va trebui să le luăm pentru a realiza o cît mai intensă trăire a faptului muzical sub cele trei aspecte: creație, interpretare și ascultare. Pînă nu de mult existența unei vieți muzicale formulată și susținută în virtutea principiului „artă pentru artă”, era considerată oarecum supranațională. Pe muzicant nu-l interesa în nici un fel participarea sa la

destinul neamului. El se încadra într-o comunitate universală a marilor centre, unde aducea cu sine, arare ori conștient, nota unui exotism mai mult sau mai puțin pronunțat. Iivrea școlilor naționale de muzică, la început cu explicabila lor tendință de pseudomorfoză și apoi adoptând tot mai mult probele de dezvoltare organică, autonomă, își găsește exemplul și în muzica românească. Azi comunitatea muzicală trebuie nelimitată în vrerile de trăire ale neamului, punându-se astfel problema unei așezări în veac a muzicii românești.

Comunitatea muzicală românească se conturează din elemente proprii. Presupunem o stare psihologică diferită în care se teza de infinită naștere cîntecului popular, exprimînd un anumit destin „alcătuit din anume duh și din anume sînge, din anume drumuri, din anume suferinți” cum spune Lucian Blaga. Nu este atît intenția de a adopta teoria orizontului stilistic cu privire la geneza cîntecului popular în sensul conștientului sacrat „spațiului mioritic”, cît scoaterea în evidență a factorului colectiv muzical. Are muzica o putere de coeziune cum nu o are nici o artă, scoasă în evidență, în seria considerabilă de scrieri asupra ei, de către cei vechi. Este ceiace atribue muzicii un rol, deosebit în statele culturii antice, dă unitate spiritualității evului mediu creștin, deschide un orizont așa de complex cum este cel al etnografiei muzicale în timpul nostru. Mă gîndesc aici la cercetările ce s'au făcut cu privire la legile după cari se structurează muzica diferitelor popoare și tot odată le încheagă o unitate spirituală. Aceste au dus la înlocuirea treptată, față de veacul al XIX-lea, a concepției universaliste cu cea etnică și dau importanță nelimitată valorii estetice a muzicii populare. Cîntecul popular este deci temelia pe care își găsește sprijin comunitatea muzicală românească. Este greșit să ne închipuim — ceiace s'a afirmat de altfel destul de des în scrisul despre muzica populară — o comunitate muzicală slujind unui ideal de artă. În mijlocul tărănesc muzica apare întovărășind viața în așa fel încît o separare a valorilor estetice de celelalte valori este de multe ori imposibilă fără alterarea gravă, a înțelegerii ethosului ei. Comunitatea muzicală trăește, fără să-si dea seamă, în complexul marelui comunități spirituale românești, fiind un aspect, o față a ei. Problema întemeierii vieții noastre muzicale culte pe bunurile artistice ale poporului nu trebuie să ocolească acest fapt. Nu este posibil de a face artă în afară de legile morale, religioase, politice ale neamului, cum, pe de altă parte, neamul

nu poate să-și atingă culmea lui de mărire, dînd la o parte sau neglijînd valorile artei. Deci funcțiunea artei este hotărîtoare în stat, cum este religia, cum este morala. Nici un motiv nu este pentru a o considera din acest punct de vedere ca pe un factor secundar. De aceia este nevoie de a lăsa să se desvolte comunitatea de artă, mai mult, se impune din primul moment luarea tuturor măsurilor în vederea organizării ei ca putere socială. Înainte de a vorbi despre arta românească trebuie să ne gîndim la o comunitate de artă a noastră. De aceia este prematur de a vorbi din anumite puncte de vedere de felul cum trebuie scrisă ea, adică de stilul ei. Se poate afirma însă că în muzica populară găsim îndreptarul ei și că tot ce facem din punct de vedere rațional în această privință trebuie să aibă ca țel extinderea spiritualității sătești, pe care o considerăm, ca bun de temelie, pentru toate manifestările culturale. Deci cîntecul popular și bisericesc trebuie să capete o atenție deosebită în preocupările statului nostru cultural, iar de intensitatea participării noastre la procesul de creație, de interpretare, de auzire, va depinde și valoarea întregii comunități muzicale. Faptul amintit că muzica are o putere de a închea sufletele omenești, pornind dela umilul cîntec de copil și sfîrșind în contopirea estetică pe care o presupune ascultarea unui concert simfonic, cum nu o are nici o artă, a fost și cauza pentru care îndrumătorii politici și spirituali ai vremurilor noastre au așezat cîntecul la temelia întregii lor acțiuni de renaștere națională. Astfel ia naștere cîntecul politic și revoluționar care structurează grupuri muzicale bine distincte cu semnificația lui aproape rituală. Impresionant din acest punct de vedere este momentul în care masa de zeci de mii de oameni se unește prin cîntec. Pentru comunitatea muzicală mijloacele de manifestare sunt multiple și diferențiate. Pornind dela o fază primară, în care valorile tind să se contopească în același ethos etnic, comunitatea muzicală se precizează, ca putere socială, pe măsură ce părăsește fazele diletante, prin afirmare estetică. Această tendință care trebuie să rămînă naturală, deci să păstreze în sine valorile morale etnice, tocmai pentru a permite circularea nestrictă a celor estetice, a suferit și la noi depe urma amestecului evreesc. Cine s'a ocupat de viața noastră muzicală, cît de cît, știe anumite evrei primitivi de către asociația compozitorilor romîni și susținuți de premiile „George Enescu” cîntînd în străinătate, ca fruntași ai muzicii românești, în numele unui hiperestetism,

cu totul dăunător firii românești. Comunitatea noastră muzicală era bolnavă, fie că dezvoltarea valorilor ei se făcea fără un raport de interdependență direct spre principii estetice universale, fie că suferea de urma amestecului străin. În lăun-despre lume și artă, păstrează atitudinea etică necesară noilor îndrumări. Astăzi, împlinirea aceasta o garantează concepția statului național legionar. În cadrul lui se poate discuta despre organizare.

În principiu orice acțiune de organizare sau regenerare trebuie să aibă în vedere acele nuclee de viață muzicală care odată trezite au facultatea de a se dezvolta dela sine. Aceasta spre deosebire de inițiativele din trecut, pornite de sus, după tiparul marilor instituții apusene, și susținute artificial de stat, cum sunt operele, filarmonicele și academiile în genere fără auditori și fără elevi autentici. Ci renașterea muzicală trebuie să pornească dela trezirea interesului general pentru muzică, prin care presupunem dezvoltarea gustului de a face muzică în familie, trecînd apoi de aici în grija pe care o au școala, biserica și armata. Ideia aceasta revine într'una în scrisul despre muzică pe care l-am putut urmări după războiul mondial cînd împlinirea teritorială a Romîniei împunea imperios o mare renaștere spirituală. Azi ea trebuie afirmată cu mai multă putere, mai ales că, după cele ce s'au întîmplat, este nevoie de dinamizarea națiunii pînă în fibrele ei cele mai ascunse. Planul de organizare al vieții muzicale va ține cont de însuși fenomenul muzical în primul rînd. Oricît vom încerca să dăm importanță educației, cercetărilor folclorice, estetice, teoriei sau filosofiei muzicale, centrul preocupărilor trebuie să rămînă creația. În jurul fenomenului ei se vor grupa celelalte discipline, contribuînd doar la sporirea intensității de trăire a operei de artă muzicală, fructul activității creatoare. Anumite pretenții ale criticii bunăoară de a-și asuma un fel de tutelă asupra creațiilor sunt lipsite de seriozitate. Critica normativă trebuie înlăturată oriunde și-ar atribui un rol preponderent. Numai intuiția artistului creator poate deschide drum nou în artă. El poartă în sine, în virtutea unui dar dumnezesc, icona operei de artă a viitorului. Pentru ca creatorul însă să urmeze reprezentantul drept al comunității lui spirituale. În lăuntru două. Astfel se organizează „Reichsmusikkammer” (camera muzicale va avea altă înfățișare la noi. Aici rațiunea va ține samă de nevoia de a lămuri creația și astfel se desprinde

linia destinului cultural al neamului napărat trebuie să fie muzicală a Reich-ului, în virtutea principiului totalitar, în-lă-turînd oarecum vechil proeminențe exclusiviste, în turnuri de fildeş, față de tot ce însemna bun spiritual al marelui popor. Nu este nicidecum gîndul de a propune imitarea unei instituții, ci de a găsi făgașul adevărat de dezvoltare al vieții noastre muzicale. De aceia felul de organizare al puterii sociale trebuie artistice muzicale posibilitatea de activitate este mult-liplă. Ea trebuie divizată și dirijată spre noile idealuri. Dar mai întii să încercăm o schiță a diferitelor ei aspecte și domenii de activitate posibile și necesare.

Viața muzicală prezintă trei aspecte bine distincte și anume: cultural, economic și juridic. Primul cuprinde activitatea spirituală în sine și trebuie să aibă primat absolut asupra aspectului economic menit să-l întrefină, și asupra celui juridic chemat să asigure, în lăuntru legii, existența primului. **Domeniul cercetării muzicale**, în care vor activa cei ce se ocupă cu tot ce va fi necesar pentru a întemeia o doctrină a muzicii românești, o teorie a ei. Căutînd temeiurile vieții românești, ne vom ocupa de cîntecul popular, de culegere, depozitare, analiză, publicare. Tot așa de însemnat va fi cîntecul bisericesc ca studiu paleografic și comparat. Va trebui să se dea cel mai larg concurs pentru intensificarea studiului acestor două probleme fundamentale ale culturii muzicale românești. Tîmpul nostru a reliefat, dîndu-i o importanță deosebită, cîntecul politic. Valoarea estetică a acestui gen, atît la noi cît și în alte părți, poate fi discutată; dar nu ea interesează, ci semnificația de element dinamic în împlinirea destinului nostru sub soare. De aceia cîntecul legionar se așează în strînsă legătură alături de cîntecul ostășesc. Mareșalul Iosef Pilsudski a spus următoarele: „cîntecele ostășești au înviat cultura polonă”. Puțini din conducătorii militari, au înțeles, această problemă. În armata noastră cultivarea cîntecului a fost lăsată de obicei pe seama sergenților majori. Ce-a scos la iveală inspirația lor cazonă formează un repertoriu pur caragealesc. Din cînd în cînd cite un ofițer doar, cu pasiune muzicală, l-a înobilat cu vr'un marș învățat, în școala militară. Și această latură de manifestare trebuie însă aranjată cu totul pe temeiuri etnice. În sfera cercetărilor cîntecul politic și ostășesc va forma un capitol de sine stătător, unde se va urmări întemeierea, mai întii de toate, a unei doctrine a lui. Datele înșirate pînă aici dau elementele pregătitoare fundamentale ale mu-

zicii românești culte. Problema ei rămâne, în ierarhizarea noastră, centrală și cu ea intrăm în domeniul esteticei, unde orice discuțiune trebu să aibă în vedere, analitic toate elementele operei de artă muzicală. Nevoia de a câștiga o metodă de cercetare ne va duce la cunoașterea problemelor puse și a rezultatelor obținute de știința muzicală a vremurilor noastre. Nu vom fi străini deci de cercetările acustice, fiziologice, psihologice, teoretice, estetice, istorice, etnografice, sociologice, etc., întreprinse, în orice parte a lumii. Se va impune organizarea unui institut de cercetări muzicale, care să fie pivotul orientărilor noastre.

Al doilea domeniu, *cel al educației*, se conturează în imediată dependență de problema teoretică. Spre deosebire de lumea antică și cea a evului mediu, unde, învățtura muzicală era dirijată fie de stilul etic al statului, fie de spiritualitatea bisericii, lumea noastră modernă a lăsat multă vreme educația la voia întâmplării. Astfel și grație ei activitatea muzicală devine centrifugală, universalistă, față de comunitățile naționale. Desigur teoria nu este în stare să dea lecții de creație compozitorilor, dar poate să influențeze indirect creația prin educație. Este însă greșit de a pune problema ei în legătură numai cu organizarea diferitelor instituțiuni de educație generală și specială, care neapărat vor fi așezate pe o bază etnică din primele începuturi, fără a căuta influența ei în însăși viața socială. Este locul unde educația se îmbină cu manifestarea muzicală fie profesională, fie diletantă, cum se prezintă aceasta din urmă în familie sau în comunitatea sătească. Trezirea la viața nouă a factorului de îndrumare muzicală cade tot în sfera educației. Ca să avem un exemplu numai să ne gândim la rolul pe care poate să-l aibă în mijlocul satului cîntărețul de biserică, dascălul de altă dată, pe care stăpînirea liberală l-a redus la proporții de caricatură, dar a cărui grijă cade tot ce este muzică în viața satului — corul de biserică, corul popular, tradițiile cultice ale muzicii populare, fără să fie un element de distrugere a tot ce s'a păstrat de veacuri ca o dovadă a autenticității noastre. Sau să ne gândim la rolul educației muzicale în familia românească, unde la noi totul este lăsat la voia întâmplării. Sigur că aci este greu de a interveni într'un mod didactic, dar trebuie găsită o soluție fericită pentru a trezi sentimentul sănătos al frumosului, înălăturînd definitiv obicinuita distracție cu mititeii și lăutarii dela bodegă. Și aici generațiile noi eșite din școala nouă,

clădită sistematic pe realitățile noastre, vor schimba familia, dîndu-i alte sensuri decît cele de pînă acum. Dacă veacul al XVIII-lea este așa de bogat în manifestări creatoare pentru Germania, apoi aceasta se datorește spiritului de disciplină al familiei germane pe care l-a trăit așa de intens personalitatea lui Johann Sebastian Bach de pildă. Deci educația, ale cărei probleme așezate cu toată seriozitatea în școală au ca scop imediat alegerea elementelor pentru a forma specialiști precum și acela de a trezi curente de muzică diletantă, este cea care pregătește și intensitatea fenomenului creator.

Creația se desprinde însăși ca o parte a sistemului nostru de organizare. Singurul lucru care contează în acest domeniu este însă valoarea estetică, în stare să determine un stil de artă — și să asigure durabilitatea ei în veac. De aceea creatorul muzical nu poate fi supus decît propriei sale discipline de experiență artistică; fiind însă produsul natural al comunității naționale el se va așeza dela început pe linia destinului românesc, scriînd pentru multiplele nevoi ale societății muzicale și pentru idealul său de artă chiar dacă acesta nu este conform cu ceiace cred despre ceiace trebuie să fie perfecțiunea creatoare contemporanii săi. cari pot să fie critici, educatori, interpreți, simpli ascultători sau chiar ei înșiși creatori. Ceiace spunea Schumann odată cu privire la împărțirea artiștilor creatori așezînd la dreapta pe păstrătorii tradiției, la stînga pe purtătorii bonetelor frigiene iar la mijloc pe cei creați de clipa de față și distruși de ea, va ilustra într'una veșnică luptă artistică între idei și curente, pentru a lămuri fața vremii artistice. Ea nu trebuie exclusă așezînd peste creatori restricțiuni dogmatice, deoarece singurul care hotărăște și experiența veacurilor trecute o dovedește cu prisosință, este timpul, înlăturînd odată cu ceiace nu este valoare și nedreptatea aprecierilor. În acest domeniu avem un drum deschis de înaintașii noștri. Școala de cor care ia naștere oarecum pe provincii scoțînd în evidență pe Chiriac, Vidu, Muzicescu, Porumbescu, evoluaiază treptat către o tehnică proprie, astfel că începutul unei evoluții viitoare pare bine precizat prin factura modernă a școlii românești. Se întrevede, judecînd realitățile, părăsirea definitivă a tendințelor de pseudo — morfoză — Spengler înțelege prin acest termen aplicat la cultura conținuturi ce se varsă în forme străine, neputînd cristaliza astfel în mod caracteristic materiei lor —, anume de a scrie lied-uri, rondo-uri, simfonii pe teme populare romi-

nești și de a așeza la temelie creației o concepție energetică de dezvoltare autonomă a acestui material. Muzica românească devine astfel, un cimp de experiență din cele mai interesante ale veacului nostru în legătura ei nemijlocită cu elementele ritmice, melodice și formale ale cîntecului popular.

Față de celelalte arte, cum sunt cele plastice bunăoară, unde opera de artă capătă o legătură directă cu spectatorul, muzica are nevoie de interpret pentru a căpăta abia ființă. Aici se conturează în organizarea socială a muzicii un nou domeniu pe care îl definim ca fiind al *interpretării*. Pe aceasta se întemeiază în ultima vreme organizarea muzicală a țărilor apusene. S'ar putea spune chiar că acolo creația este subordonată interpretării, cînd se ține cont de facilitatea excepțională a unui instrumentist sau de capacitatea enormă a masselor orchestrale. La noi domeniul interpretării va cuprinde în organizare începînd cu ultimul dascăl de biserică și terminînd cu orchestra filarmonică și opera romînă, toate posibilitățile noastre de a face muzică, comunitățile de cîntec legionar și ostășesc, corurile sătești, asociațiile corale orașenești, formațiunile instrumentale diletanțe și profesionale dela înjgheburile de muzică de cameră pînă la orchestrele simfonice precum și interpreții cari activează individual. A le trezi la viață nouă și a le așeza în slujba culturii romînești, este cea mai grea problemă de organizare și trebuie începută cît de curînd. În genere cei chemați în fruntea conducerii muzicale nu au timpul necesar să privească, în fond problema, fiind preocupăți sau de activitatea personală sau de cea a instituției pe care o conduc. Nevoia de a organiza asociații corale peste întreaga țară sau de a stimula muzica de cameră în familia romînească este o problemă de care depinde viața muzicii romînești mai mult decît de funcționarea ireproșabilă a operei și orchestrei simfonice de stat. Desigur că metoda de organizare va trebui să fie adecvată posibilităților de lucru pe teren. Un mare rol în această acțiune îl va avea interpretul diletant. Odată cu el se ridică problema celui ce ascultă și pricepe muzica. Și aici prin ceiace presupunem *ascultare și pricepere* față de opera de artă muzicală, lucrurile nu pot fi lăsate în voia întîmplării. Introducerea muzicii în viața națiunii romînești, astfel cu ea să devină o necesitate de ordin spiritual se ridică din imperativele timpului nostru. În comunitatea țărănească auzirea este un proces natural care se întemeiază pe trăirea cîntecului, pe consumul produsului artistic al unei comuni-

tați cu un tip de simțire comun creatorului cît și ascultătorului. Această comunitate, cum s'a putut constata din rezultatele științei muzicii comparate, rămîne străină, față de produsul artistic al altor comunități în mult mai mare măsură decît am fi înclinați să presupunem. Cum se explică de altfel evoluția lentă a stilului muzicii populare cum și păstrarea prin veacuri a ethosului ei sau a unor elemente al căror înțeles nu-l mai putem găsi decît cu greu. În sprijinul acestei afirmațiuni aduc constatarea că acolo unde se ating două curențe etnice, cum se întîmplă în valea superioară a Siretului între valurile slave venite dela nord și cele romînești dela sud, interferența melodiilor este cu mult mai mică decum am fi înclinați să credem. În lumea cultă însă procesul de auzire este mult mai complicat. Auzirea unei sonate de pildă presupune o anumită structurare rațională a spațiului sonor, cu cele două cîmpuri armonice, care nu poate fi auzită în mod inconștient. Este nevoie deci de inițiere sistematică atît în muzica romînească cît și în cea străină. Organizarea ascultătorilor nu este ceva nou. Așa numitele comunități de concerte, unde pe un preț redus se pot auzi — cicluri întregi de muzică, dau rezultatele cele mai bune. Aici se ridică rolul criticului de artă, nu pentru a da lecții de creație compozitorilor — ceiace de obicei se întîmplă cînd criticul este un compozitor ratat —, ci de a îndruma viața artistică a comunității sale, punînd în lumina înțelegerii opera de artă muzicală.

Aceste domenii, al teoriei, al educației, al creației, al interpretării, al ascultării, pe cari le desprindem din analiza vieții muzicale romînești și a nevoilor ei, se completează cu ceiace am putea numi *politică muzicală*, unde s'ar lua toate măsurile de dirijare, de stimulare, de coordonare a faptelor în raport cu drumul în veac al națiunii. Aici ar intra și măsurile pentru eliminarea a tot ce ar putea influența dăunător puterea socială muzicală, cum ar fi eliminarea elementelor etnice parazitare infiltrate în cultura noastră. Și aici se poate hotărî raportul nostru cu alte rase cu cari ne legăm în istorie în ceiace privește schimbul de valori muzicale. Tot acest domeniu ne leagă și de *partea economică și juridică* a vieții muzicale, care presupune mai întîi de toate asigurarea existenței sociale a muzicantului. Acestuia trebuie să i se asigure o viață onorabilă în statul legionar. Majoritatea muzicanților la noi se sbat în mizerie, neavînd asigurată nici pîinea de toate zilele. De aceia preocupările cu arta muzicală, cari impun anî de

muncă disciplinată, sunt lăsate la o parte pentru alegerea unor profesii practice mai bănoase, ce iace lasă o spărtură în trupul comunității naționale.

Fașa economică a vieții muzicale mai cuprinde și comerțul muzical ce se îmbină strâns cu economia generală a țării. Editura muzicală, care presupune muncitori tipografi specializați cum și instalații speciale, impresariile muzicale, în general schimbul de cărți, note, instrumente muzicale, toate aceste susțin întreaga activitate muzicală a statului prin necesitățile materiale. Și aici intrarea elementelor tinere se impune prin necesitate. O altă latură a problemei economice o prezintă fabricația instrumentelor muzicale. Sunt la noi meșteri lutieri și trebue să ținem seamă de existența lor în organizarea vieții muzicale economice. Necunoașterea în această privință a valorii lemnului de rezonanță necesar construirii de instrumente a dat prilejul unor speculanți evrei din Bucovina să-l exporteze ca simplu lemn de construcție și să cîștige milioane pe spinarea averilor Fondului bisericesc. Este un caz ca multe altele în care ignoranța noastră a fost speculată. La acestea este de prisos să mai adăogăm că întreg comerțul muzical stă în mina evreilor și că se impune o luptă de eliminare.

Dacă economicul dă viață activității spirituale *activitatea juridică* va veni să asigure cu legile statului dreptul muncii muzicale. Dreptul proprietății artistice a început și la noi să devină o problemă. Există societatea compozitorilor români care îl percepe, însă cei cari cîștigă nu sunt creatorii autentici ci cei a căror marfă găsește plasament, deci muzica ușoară. Vor trebui să se găsească soluții de echitate prin organizarea echilibrată a celor trei părți mari ce cuprind într'un tot valorile artistice și economice și criteriile juridice. În acest sens se poate vorbi și despre muzică înțelegîndu-se prin organizarea ei rațională o putere a societății românești așa cum preconizează teoria socială a ei.

REVISTA CĂRȚILOR

LIVIU RUSU

CORNELIU Z. CODREANU, *Pentru Legionari*, ed. III.

Cartea Căpitanului e din nou răspîndită în văzul tuturor. Sunt cuprinse în ea nu numai liniile construcției statului român dar întreaga epocă de frămîntare a legionarismului re-trăește sbuciumul ei pe fiecare pagină.

„Pentru Legionari“ este o carte prin care nasc și vor naște

neconținut ideii, cameni, înfăptuiri. Slova înțeleaptă și simțită îndeamnă, răscolește, blestemă și poruncește. Se vor scrie de-acum încolo nenumărate studii și exegeze despre adevăratele veșnice cuprinse în această biblie a rominismului.

Căpitanul a arătat drumul *omului nou*; el a descris în culori nespuse de puternice jalea pămîntului rominesc, a rassei cutropite și stoarse de vlagă, a arătat prăpădul orașelor înstreinate, și a așezat școala și biserica pe noi temelii. Munca se desprinde din opera Căpitanului ca un etalon mai scump decît aurul, pentru că el n'o privea numai sub latura utiului material ci mai ales din punctul de vedere al forței ei educative.

Trebue să subliniem că nici un bărbat politic, de cînd este poporul romin, pînă la Corneliu Z. Codreanu, n'a reușit să închege acțiunea sa practică de pe teren într'un sistem de gîndire politică atît de adâncit ca acela pe care ni-l dă cartea *Pentru Legionari*. Acțiunea politică legionară este depășită prin amploarea și profunzimea revoluției spirituale din care face parte. Nimeni dintre reformatorii poporului nostru n'a putut să întreprindă o astfel de revoluție, făptuind-o, practicându-o și în acelaș timp să-i așeze articulațiile teoretice, să-i fixeze normele în scris.

Care om politic romin, din epoca modernă, a ajuns la această altitudine de faptă și gîndire? N'am trăit destul cu spectacolul doctrinelor improvizate și radiodifuzate pe toate cărările? Nu ne-au copleșit teoriile țărăniste, liberaliste, socialiste; amestecuri hibride, surrogate ale periferiei politice „mondiale“? Legi, paragrafe umflate, discursuri și îndrumări, scrisori și sfaturi pe vîz și pe întunec au inundat țara, toate în numele unei politici „raționale“, cugetate, etc.

„Pentru Legionari“ va rămîne cartea de temelie a poporului romin, purificat, renăscut, ridicîndu-se drept, amenințător împotriva oricăror piedici.

Astăzi, noi, nevrednici prin ființa noastră umilă de-a cinsti amintirea jertfei și învierii prin martiriul Căpitanului, să-i învățăm gîndurile, să le pătrundem, străduindu-ne a le înțelege adevărata strălucire și tărie.

VASILE MARIN, *Crez de generație*, ed. III.

Numele celui ce a trecut în legendă alături de I. Moța deșteaptă vibrații ale sufletului în fața pildei pe care a dat-o. Curat ca lacrima, cuvîntul său se îndreaptă către camarazi. Cuvîntul morților este lege mai puternică decît a celor vii.

Generația lui Moța și Marin, generația Mișcării legionare, își citește crezul. Cu un cuvînt înainte scris de Căpitan („Cre-

dința legionară va înflori mai mândră și mai biruitoare cu fiecare strop de sînge mai mult pe care-l vom da senin și cu sufletul plin de bucurie") și cu o prefață de Nae Ionescu, „Crez de generație“ adună gîndurile inspirate ale lui Vasile Marin, parte publicate în „Axa“, „Vestitorii“, „Cuvîntul studentesc“ ș. a., parte inedite din însemnările păstrate și transmise acum nouă.

REVISTA REVISTELOR

LIBERTATEA, Redactor sufletesc:† Ion I. Moța, Fondator
† Ioan Moța (sub îngrijirea lui Viorel Trifa), An. 38, No. 7).

Această „Foaie pentru săteni și muncitori întemeiată, la Orăștie în anul 1902“, a pierdut pe conducătorul ei cel atît de scump tuturor Romînilor, pe părintele Ioan Moța. Libertatea pierde pe acel ce a creat-o, a îngrijit-o și i-a deschis gloria. Moartea preotului Ioan Moța a produs o adîncă durere întregului neam. Familia Moța, tatăl și fiul, a dat Romîniei legionare pilde de înalt rominism. Prin eroismul sfînt al lui Ionel Moța, mort în Spania, Romînia a vorbit tuturor neamurilor și a dovedit că ea are un rost în lume.

Acum cînd și părintele lui Ionel Moța, cel ce a pus toate străduințele sale pentru a putea trimite slovă curată sătenilor și muncitorilor, a trecut în rîndul celor drepți, se cuvine să cinstim „Libertatea“, să îngrijim de ea.

Aducem aci închinarea cea mai pioasă în fața amintirii părintelui Moța, a cărui chip ne va rămîne veșnic întipărit în suflet.

MUNCITORUL LEGIONAR, Director: George Macrin, An. I, No. 1—2, seria II. Reaparitia revistei legionare a muncitorilor în cadrul noiei organizații „Luptă și lumină“ înseamnă că făgașul cel bun și sănătos al muncitorimii este format și că de-acum înainte el va trebui să fie singurul făgaș al muncitorului romîn, transformat și avînd drepturi așa cum au fost fixate de către Căpitan. Primele două numere apărute deschid priveliști cu soare pentru muncitorime. Revista „Muncitorul legionar“ este o revistă de educație legionară, de oglindire a vieții muncitorești, ea este un povătuitor al muncitorului. Aci își va afla muncitorul expuse durerile sale, de aci va primi învățătura dreaptă.

Amintim numele celor ce scriu pentru muncitori: V. Iasinschi, ministrul muncii, Corneliu Georgescu, subsecretar de stat, G. Macrin, T. Iliuț, V. Dova, preot Palaghită, Imbrescu, Dragoș Vitencu ș. a.

LEON TOPA

A apărut de

TRAIAN BRĂILEANU:

SOCIOLOGIA ȘI ARTA GUVERNĂRII

Pagini 400

Lei 125

STATUL ȘI COMUNITATEA MORALĂ

Pagini 79

Lei 30

Redacția și Administrația revistei s'a mutat:

București Strada ATENA 27

INSTITUTUL DE
ARTE GRAFICE
AL ZIARULUI

UNIVERSUL

BUCUREȘTI, STR.
BREZOIANU, 23-25

7 Lei Exemplarul